

36. Ani v extradičním styku s Maďarskem nelze v řízení o vydání podle § 476 tr. por. žádati o maďarské trestní spisy. Podle zákonného vydávacího práva (§§ 475, 476 tr. por.) i recipacity (§ 474 tr. por.), jež jsou v souladu i s čl. smluvním a obecným právem vydávacím, stačí doložit extradiční žádost jen zatykačem nebo odsuzujícím rozsudkem. (Případ »Bán«, čís. 13.244/37-18 min. sprav.)

Slovenský krajský soud, jenž vedl řízení o vydání podle § 476 tr. por., obrátil se na ministerstvo spravedlnosti, aby opatřilo z Maďarska spisy o trestní věci X., o jehož vydání z ČSR. do Maďarska požádala vláda maďarská. Ministerstvo spravedlnosti však o zapůjčení maďarských trestních spisů nezakročilo z těchto důvodů:

Extradiční styk s Maďarskem se děje na podkladě skutečné vzájemnosti, podložené ústní neformální dohodou o vzájemnosti z 12. května 1920 (de Tahy-Machač). Řízení o vydání se řídí u nás i v Maďarsku § 476 zák. čl. XXXIII/1896, vyžadovací řízení pak § 475 téhož zákonného článku. Z těchto dvou ustanovení je patrné, že k řádnému doložení extradiční žádosti stačí pouhý zatykač nebo odsuzující rozsudek. Takto dokládati extradiční žádost jest opřeno nejen o citovaná zákonná ustanovení platná souhlasně v ČSR. i v Maďarsku, nýbrž jde o postup zaručený v obapolném extradičním styku i recipací, která je podle § 474 tr. por. závazným pramenem vydávacího práva. Týmž postup je v souladu i s obecným právem vydávacím, jakož i s čl. smluvním vydávacím právem (srov. odůvodnění případu »Wieprecht«, extr. rozh. min. sprav. č. 35 v tomto časopise otištěné). V našem případě byla maďarská extradiční žádost doložena zatýkacím rozkazem formálně i obsahově bezvadným. Jsou z něho patrné všechny okolnosti k prozkoumání, zda jsou dány podmínky vydání podle 7. odst., § 476 tr. por. Nelze proto požádati maďarskou vládu, aby pro extradiční řízení vedené v ČSR. zapůjčila ještě příslušné maďarské trestní spisy. Bylo by to v rozporu s panující skutečnou vzájemností (§ 474 tr. por.) i s dosavadní zvyklostí (§ 9 slov. tr. z.).

Kronberger.

Ani pravdivé zprávy o veřejném soudním přelíčení nepožívají výsady beztrestnosti ve smyslu § 6, odst. 1 zákona o ochraně cti. — Nakolik se dopouští přečinu podle § 1 zákona o ochraně cti, kdo v časopisecké zprávy o soudním jednání o urážce na cti opakuje urážlivý projev, o který v něm šlo, s podotknutím, že urážející byl zaň odsouzen.

Rozh. ze dne 19. května 1938, Zm I 344/38, čís. 6203 Sb. n. s.

Nalézací soud, shledávaje v obsahu závadného článku, uveřejněného v periodickém tiskopisu »V«, objektivně skutkovou

podstatu přečinu pomluvy podle § 2 zákona o ochraně cti, uznal obžalovaného odpovědného redaktora vinným přestupkem podle § 4 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zčásti zmateční stížnosti obžalovaného uznáv, že obsahem pozastaveného článku byla založena skutková podstata toliko přečinu podle § 1 zákona o ochraně cti; jinak však uznal obžalovaného rovněž vinným přestupkem zanedbání povinné péče podle § 4 tisk. nov. v novém znění.

Z d ů v o d ů: Podle zjištění napadeného rozsudku podal F. pod Tl X 5/35 krajského soudu v H. soukromou žalobu na J. pro obsah článků »Volání divočiny« a »Nezvyklá podívaná«, jakož i pro kresbu k nim připojenou, jež znázorňovala kočku dávící ptáčky; řízení skončilo odsuzujícím rozsudkem ze dne 26. února 1937 pro přečin podle § 1 zák. o ochr. cti. Dne 3. března 1937 vyšel v časopise »V.« stíhaný článek, nadepsaný: »Proč se lidé také soudí — Za volání divočiny 300 Kč pokuty«; v tomto článku se uvádí, že soukromý žalobce F. podal soukromou žalobu (Tl X 5/35) pro obsah nahoře uvedených článků a pro obrázek znázorňující kočku, neboť vše vztahoval na sebe, v kterémžto svém přesvědčení byl utvrzován tím, že rysy kočičí hlavy připomínají jeho vlastní podobu; k tomu se dodává, že obžalovaný J. byl za to odsouzen.

Zmateční stížnost především vytýká, že jde o zprávu o výsledku soudního sporu, při čemž vychází z názoru, že taková zpráva nemůže býti důvodem k trestnímu řízení proti redaktoru, když v článku byl vyličen trestný čin veřejně projednávaný při líčení. Tím zmateční stížnost zřejmě uplatňuje zmatek podle č. 9a) § 281 tr. ř., dovolávajíc se beztrestnosti činu podle § 6, odst. 1. zák. o ochr. cti.

Zmateční stížnost tu však není v právu.

Ani kdyby šlo o pravdivou zprávu o soudním přelíčení, nebyl by zpravodaj beztrestný podle uvedeného zákonného ustanovení. To plyne z ustanovení § 28 tisk. zák., podle něhož požívají imunity jen věrně pravdivé zprávy o veřejném jednání s n ě m o v n ě m; jde tu však o zvláštní předpis, jež nelze vykládati extensivně (srov. rozh. č. 3466 Sb. n. s.) i na zpravodajství o veřejném soudním přelíčení. Nelze se tu proto dovolávat ustanovení § 6, odst. 1. zák. o ochr. cti, dokud takové zpravodajství není chráněno podobným zvláštním předpisem. Ani z ustanovení § 7, odst. 2., písm. b) téhož zákona nelze nic dovozovati ve prospěch názoru zastávaného zmateční stížností. Podle uvedeného předpisu je důkaz pravdy a omluvitelného omylu o skutečnostech týkajících se života rodinného nebo vůbec soukromého přípustný tehda, jestliže se taková skutečnost stala předmětem veřejného jednání soudního. Tímto předpisem byla zprávám o veřejném jednání soudním proti jiným zprávám poskytnuta jediné výhoda, že je důkaz prav-

dy a omluvitelného omylu zpravodajova přípustný i tehda, jde-li o zprávu o skutečnosti ze života rodinného nebo vůbec soukromého. Nelze však z něho dovozovati další přednostní postavení zpráv o veřejném jednání soudním před jinými zprávami. To plyne jasně ze zprávy ústavně-právního výboru (tisk. 2278/1933, str. 28), podle níž předpisem § 7, odst. 2., písm. b) zák. o ochr. cti nebyla stanovena přímo beztrestnost takových, třeba věrných zpráv.

Nepochybil proto nalézací soud, nepoužil-li v souzeném případě ustanovení § 6, odst. 1. cit. zák.

Nebylo proto třeba prováděti důkazy, kterých se obhajoba dovojovala na doklad toho, že šlo o věrnou zprávu o průběhu soudního řízení (§ 281, čís. 4 tr. ř.).

Podle § 8, odst. 3. zák. o ochr. cti je při posouzení smyslu a obsahu projevu přihlédnouti ke všem jeho částem, které zřejmě vnitřně souvisí, a to i když určitá část projevu, obsahující takové souvislé skutečnosti, není stíhána. Zmateční stížnost zřejmě přehlíží tento předpis, domnívá-li se, že žalobní právo zaniklo (§ 281, čís. 9b) tr. ř.) co do některých částí článku, ježto ohledně nich nebyla žádost za stíhání podána včas (§ 17, odst. 1. zák. o ochr. cti); vždyť se ani sama nepokouší dovoditi, že nalézací soud vzal za podklad svého rozhodnutí další samostatné skutečnosti v článku obsažené, které nejsou v souvislosti s onou skutečností, jež byla uvedena v žádosti za trestní stíhání.

Nalézací soud, vykládaje smysl pozastaveného článku, došel k závěru, že se jím soukromému žalobci vytýká svévolné souzení pro malicherný a nicotný důvod, tedy skutečnost, jakou má na mysli ustanovení § 2 zák. o ochr. cti.

Tento závěr nalézacího soudu napadá zmateční stížnost obžalovaného, dovozujíc jeho nesprávnost zejména z okolnosti, že v článku je výslovně uvedeno, že řízení skončilo odsuzujícím rozsudkem, z čehož je zřejmo, že nešlo o malichernou a nicotnou příčinu k podání soukromé žaloby.

Zmateční stížnosti v tomto směru je přisvědčiti. Vždyť nelze si učiniti závěr, že šlo o malichernou příčinu, plyne-li z článku, že soukromá obžaloba byla podána proto, že soukromý žalobce byl přirovnán ke kočce dávicí ptáčky a že i soud shledal v jeho obsahu ublížení na cti. Nelze proto rozuměti smyslu článku tak, že je jím soukromý žalobce viněn ze skutečnosti, jaká se vyžaduje ke skutkové podstatě podle § 2 zák. o ochr. cti, totiž, že se soudí z malicherných a nicotných důvodů.

Pochybil-li nalézací soud v tomto směru, totiž že skutek obžalovaného podřadil pod ustanovení § 2 zák. o ochr. cti, bylo třeba dále zkoumati, zda lze přisvědčiti zmateční stížnosti, i pokud se domáhá, aby bylo vysloveno, že obsahem pozastaveného článku není splněna vůbec žádná skutková podstata podle zákona o ochraně cti.

Na cti ubližuje někomu nejen ten, kdo je původcem projevu dotýkajícího se cti někoho, ale i ten, kdo dále sděluje (opakuje) takový projev. Je proto posouditi, zda je tomu tak i v souzeném případě.

Projev, který byl předmětem trestního řízení vedeného pod Tl X 5/35 krajského soudu v H. a skončeného odsuzujícím rozsudkem pro přečin podle § 1 zák. o ochraně cti, záležel v tom, že soukromý žalobce byl zesměšňován slovním a obrazovým přirovnáním ke kočce rdousící kanáry. Tento projev v podstatě opakuje slovně i pozastavený článek, neboť se v něm uvádí, že se soukromý žalobce cítil dotčen na své cti proto, že vztahoval na sebe básničku a články, v nichž byla řeč o kočce sežravší kanáry.

Bylo proto dále posouditi, zda se uvedené opakování urážlivého projevu stalo takovým způsobem, že bylo způsobilé znovu ohroziti čest soukromého žalobce, zejména zda taková povaha není vyloučena souvislostí se zprávou, že původce onoho projevu byl zaň odsouzen.

S tohoto hlediska je uvážiti, že podstatu článku tvoří ona jeho stať, v níž se důkladně vyličuje, v čem záležel urážlivý projev, který byl předmětem soudního řízení, a v níž se dokládá, že soukromý žalobce vztahoval onen projev na sebe tím spíše, že se domníval, že r y s y kočičí hlavy zobrazené v časopise připomínají jeho vlastní podobu, ač z nahoře uvedeného odsuzujícího výroku zřejmě jen plyne, že soud spatřoval zesměšňování v p o v a h o v é m přirovnání soukromého žalobce ke kočce rdousící kanáry; že podstata článku záleží právě v uvedené stati, o tom svědčí i nadpis článku, který otázkou, proč se lidé také soudí, svádí čtenářova pozornost na předmět sporu.

Z toho je zřejmé, že tu jde o opakování projevu zesměšňujícího soukromého žalobce, že se to stalo způsobem obžalovaného zesměšňujícím a že k tomuto opakování byl připojený referát o výsledku soudního řízení jen vítanou příležitostí.

Je proto i v souzeném případě spatřovati v obsahu článku hanění soukromého žalobce tím způsobem, že byl jím vydán veřejnému posměchu; zakládá proto uvedený článek svým obsahem přečin podle § 1 zák. o ochraně cti.

Ježto však — jak zjistil napadený rozsudek — není vyvrácena obhajoba obžalovaného, že článek nepsal, nečtl a nedal do tisku, lze obžalovanému přičítati po subjektivní stránce jen zanedbání povinností odpovědného redaktora; tím spáchal obžalovaný přestupek podle § 4 tisk. nov., jehož skutková podstata záleží v tom, že zanedbáváním povinné péče zavinil uveřejnění článku, jehož obsah zakládá skutkovou podstatu přečinu podle § 1 zákona o ochraně cti a nikoliv, jak první soud vyřkl, podle § 2 téhož zákona.

Není proto odůvodněna zmateční stížnost, pokud uplatňuje zmatek podle čís. 9a) § 281 tr. ř.; zmateční stížnost však po-

ukazuje na to, že se pozastaveným článkem nic nemohlo změnit na podstatě obvinění, jež bylo předmětem dřívějšího sporu (jehož se stíhaná zpráva týká) a jež bylo posuzováno s hlediska § 1 zákona o ochraně cti; tímto jasným odkazem zmateční stížnost zřejmě uplatňuje zmatek podle čís. 10, § 281 tr. ř., kterýž podle toho, co nahoře bylo uvedeno, je odůvodněn.

Vytýká-li zmateční stížnost, že nalézací soud neprovedl důkaz znalci z oboru žurnalistiky o tom, že okolnost, že jde o věrnou zprávu o průběhu soudního řízení, vylučuje subjektivní vinu redaktora uveřejnivšího takovou zprávu, je podotknouti, že nalézací soud nebyl povinen provést uvedený důkaz již z toho důvodu, že posouditi otázku subjektivní viny je povolán jedině soud.

Ježto při urážce vydáváním v posměch je důkaz pravdy, pokud se týče omluvitelného omylu vyloučen (rozh. čís. 5585 Sb. n. s.), pozbyla svého podkladu zmateční stížnost, pokud napadá s hlediska důvodů zmatečnosti podle čís. 4, 5, 9b) § 281 tr. ř. výrok nalézacího soudu, že se obžalovanému nepodařil uvedený důkaz.

Bylo proto zmateční stížnosti vyhověno toliko v rozsahu nahoře uvedeném.

Byl-li předchozím rozsudkem uložen pouze trest peněžitý (§ 477 tr. zák.), nepřichází vzhledem ke kumulační zásadě § 35, posl. odst. tr. zák. v úvahu předpis § 265 tr. ř., ledaže by bylo porušeno ustanovení § 8 zák. čís. 31/1929 Sb. z. a n., podle něhož nesmí doba náhradního trestu, uloženého vedle trestu na svobodě, převyšovati spolu s ním jeho zákonnou trestní sazbu.

Rozh. ze dne 2. června 1938, Zm I 428/38.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu, jímž byli obžalovaní A., B. a C. uznáni vinnými zločinem podle §§ 197, 200 tr. z., pokud směřovala proti výroku o trestu obžalovaných B. a C.

Z d ů v o d ů: Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje jako zmatek podle § 281, čís. 11 tr. ř., že při výměře trestu obžalovaným B. a C. nebyl vzat zřetel na ustanovení § 265 tr. ř. (v tomto směru jest zmateční stížnost podána ve prospěch obžalovaných) a že obžalovanému B. byl povolen podmíněný odklad výkonu trestu, ač tento odklad byl podle § 2 zák. o podm. ods. vyloučen (v tomto směru jest zmateční stížnost podána v neprospěch obžalovaného).

V prvním směru nelze zmateční stížnosti přisvědčiti.

Obžalovaný B. byl podle trestního lístku, který byl při hlavním přelíčení přečten, trestán okresním soudem v K. rozsudkem ze dne 15. prosince 1936 pro přestupek podle §§ 197, 461 tr. z. vězením 24 hodin podmíněně na jeden rok, při čemž byla vyslovena ztráta práva volebního, a rozsudkem téhož soudu ze dne